

[Bertel Dahlgaard.]

Jeg skal på dette tidspunkt ikke fordybe mig i enkeltheder med hensyn til forslaget bestemmelse vedrørende afgrænsningen af udligningsafgiftens påligning. Jeg går ud fra, at den højtærede minister er rede til at afpasse denne afgift således, at den er rimelig i forhold til den huslejeforhøjelse, grundejerne opnår, og den vedligeholdelsespligt, der påhviler dem, og som inden længe gerne atter skulle blive en realitet.

Jeg går også ud fra, at den højtærede regering i hovedsagen er enig i, at en afgift af denne art ikke har nogen naturlig tilknytning til landbruget. Jeg kunne for så vidt føje til, at det samme gælder vel i større eller mindre grad overfor andre erhverv. Det giver et ret ejendommeligt billede, når f. eks. det ærede medlem hr. Hans Rasmussen i går her i tinget krævede statens beskyttelse for den ene industri efter den anden, medens han i dag er med til at anbefale, at de samme industrier skal betale betydelige afgifter til huslejenedsættelsen. Jeg tror, at man må holde tingene mere ude fra hinanden, så linierne holdes mere klare. Jeg håber også, at den højtærede minister vil være enig i, at mindre ejendomme, der ikke i væsentlig grad har udlejningsindtægter, heller ikke med nogen rationel begrundelse kan inddrages under afgiften. Der er her et særligt forhold, som det synes mig nødvendigt at påagte. Man må jo erindre, at disse mindre ejendomme i stort omfang er omsat i handel fra ejer til ejer til højere priser, så den, som afgiften egentlig skulle påhvile, forlængst er borte med gevinsten, medens den nye ejer sidder til en pris, der nærmer sig nybyggeriets pris.

Jeg går ud fra, at man under de kommende forhandlinger vil kunne tale sig til rette om disse komplicerede forhold, så der ikke begås uret. Jeg vil i det hele taget håbe, at forhandlingerne om disse lovforslag må blive ført i den ånd, at nødvendigheden i denne sag erkendes af os alle, og at alle derfor også har pligt til at yde deres bidrag til at overvinde de store vanskeligheder.

Vi må regne med, at det resultat, vi til syvende og sidst når til, vil vække utilfredshed hos mange. Resultatet kan ikke undgå at berøre adskillige ubehageligt. Vi må her i tinget gøre vort arbejde så godt, vi evner, og så må vi påkalde befolkningens

forståelse af, at samfundets fællesinteresse kræver en afvikling af den nuværende ganske uholdbare tilstand.

Alvilda Larsen: Lovforslaget om boligforholdene har efter ministerens mening det hovedformål at fremskaffe bevægelighed på boligmarkedet, at oparbejde en boligreserve, og til sin tid at indføre mere frihed overhovedet på boligmarkedet.

Hele dette forslag synes at være bygget på den betragtning, at man i 1963 vil være vendt tilbage til den tilstand på boligmarkedets område, som vi forlod i 1939. Også efter første verdenskrig var der adskillige, der havde troen på, håbet og ønsket om at vende tilbage til 1914-tiden, men det skete ikke, slet ikke på boligområdet, og det er sikkert en illusion, den højtærede minister nærer, hvis han tror, vi nogensinde vender tilbage til tilstanden i 1930'erne.

Denne tankegang tog socialdemokratiet ligeledes klart afstand fra i sit første efterkrigstidsprogram „Fremtidens Danmark“.

Det lovforslag, som ministeren i dag har lagt på tingets bord, er ikke et socialistisk, men et liberalistisk produkt, hvori der spores meget lidt af „Fremtidens Danmark“. Hovedbestemmelsen i forslaget går ud på at gennemføre en generel huslejeforhøjelse — den huslejeforhøjelse, som nogle gange har været på tale herinde, men som ingen hidtil har turdet foreslå gennemført. Selv de oprindeligt varmeste tilhængere i tinget af en ophævelse af huslejestoppet, som netop blev indført for at hindre en hemningsløs spekulation i krigstidens forhold, for at hindre en ublu udnyttelse af boligmanglen, har aldrig turdet fremsætte et forslag om huslejeforhøjelse, fordi man inderst inde vel nok følte, at det var en uretfærdighedshandling overfor 800 000 lejere, og frygtede disse lejerers reaktion. Selv de, der anså det for noget af en katastrofe, at ikke al husleje fulgte det almindelige prisniveau opad, har ikke turdet stille forslag om en huslejeforhøjelse. Men nu sker det. Den højtærede minister og den socialdemokratiske regering tør gøre det. Denne huslejeforhøjelse er efter min mening simpelthen en udfordring uden lige.

Forslaget om huslejeforhøjelse går ud fra den adgang til forhøjelse, som det ærede medlem, fhv. indenrigsminister Aksel Møl-